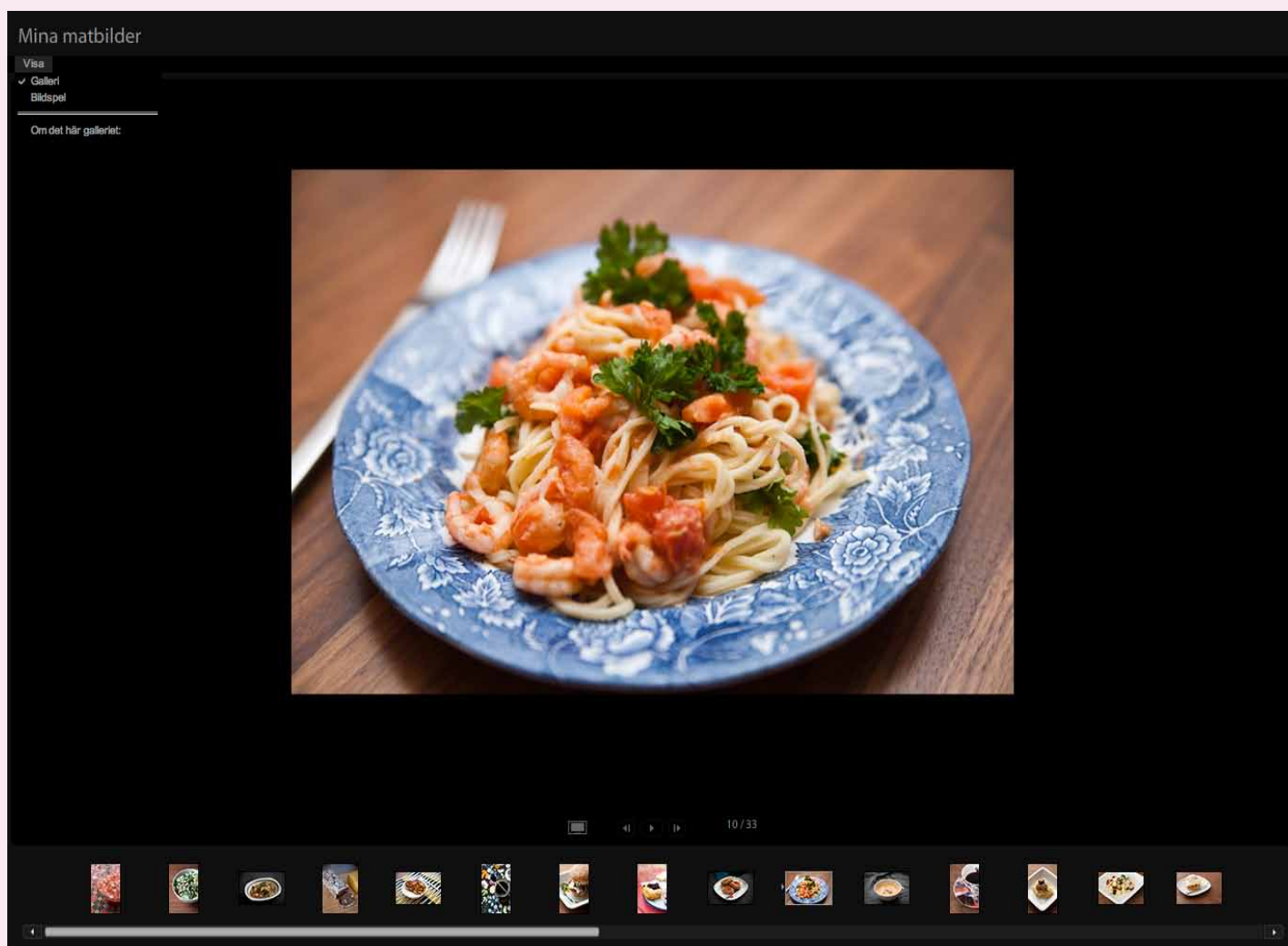


Photoshop

Skapa bilder för webben

För dig som fixar bilder för publicering online finns en rad bra saker att tänka på. Allt för att få fram det bästa ur dina bilder. Följ med och lär dig knepet samt se hur du lätt kan skapa ett enkelt webb Galleri.

text _____ **Sanna Lund**



IDAG DELAR MÅNGA med sig av sina fotografier på webben. Allt från professionella fotografer till duktiga amatörer visar glatt upp bilder via bloggar, hemsidor, webb Gallerier och andra fotodelningstjänster. Möjligheterna är oändliga och det är lätt att visa upp sina verk för en större skara människor. Samtidigt måste man anpassa sina bilder för webben, så att de presenteras på bästa sätt för sina åskådare.

Precis som inom trycksaksproduktion kan du optimera och vässa dina fotografier lite extra innan du publicerar dem. Något som kan ge dem ett extra lyft.

Kanske har du råkat ut för problemet att dina bilder känns matta och trista i färgen när du har publicerat dem? Eller att bilderna förlorar sina skarpa

när du har förminskat och laddat upp dem på din blogg? Det går givetvis att råda bot på med hjälp av funktioner i Photoshop! _____ >



SANNA LUND

Sanna är lärare på Moderskeppet.se, Sveriges största webbplats om Photoshop och bildbehandling.

Fyra steg att följa

Efter det att du har bildbehandlat dina bilder och är nöjd med ditt resultat, finns det fyra viktiga steg att följa för att få så bra bilder som möjligt för webben. Var noga med att se till att du har gjort klart alla dina justeringar innan du sätter igång. Detta för att få bästa resultat. Efter ett tag kommer arbetsflödet att sitta i ryggmärgen.

1. ÄNDRA STORLEKEN PÅ DINA BILDER

Bilder som du publicerar på webben behöver oftast förminsas för att passa in på din blogg eller hemsida. Som exempel brukar bloggbilder ligga runt 600 pixlar i bredd, även om det självklart skiljer sig åt från fall till fall. Det är också viktigt att göra denna förminskning för att hålla nere filstorleken. Annars kan det ta allt för lång tid för användaren att ladda in den i sin webbläsare.

- 01 Gå till **Bild > Bildstorlek** (*Image > Image Size*). Här ska du ställa in **Pixeldimensionerna** (*Pixel Dimensions*). Se till att rutan för **Ändra bildupplösning** (*Resample Image*) är ikryssad för att kunna förändra storleken.
- 02 Kryssa även i **Bibehåll proportioner** (*Constrain Proportions*). Detta gör att bilden behåller rätt proportioner när du skalar ner den. Ändrar du bredden så ändras automatiskt höjden och tvärtom.
- 03 I rullmenyn längst ner i dialogrutan väljer du **Bikubisk skarpare** (*Bicubic Sharper*), vilket gör att Photoshop försöker bibehålla så mycket som möjligt av skärpan i din bild vid förminskning.
- 04 Nu kan du ställa in **Bredd** (*Width*), alternativt **Höjd** (*Height*), för din bild genom att ange nya pixelvärden. Klicka ok för att låta Photoshop förminska din bild till rätt storlek.



2. RÄTT FÄRGÅTERGIVNING

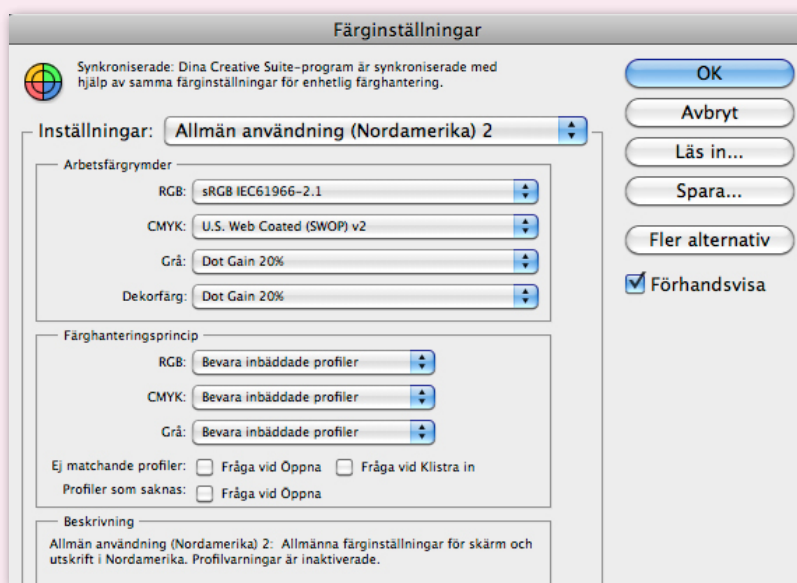
Det har kanske hänt att du publicerat bilder och sedan upptäckt att färgerna känns väldigt blaskiga och inte alls lika fräscha som när du redigerade dem i Photoshop. Så klart vill du att de som tittar på dina foton ska få uppleva samma fina färger som du gjorde när du fixade till dem så bra. Det går självklart att rätta till med hjälp av färginställningar.

Arbetsfärgrymder

Först och främst kan du låta Photoshop hämta hur

din bild kommer att se ut i en webbläsare på en helt vanlig skärm – i dagsläget är detta en typisk PC-skärm.

- 01 Gå till **Redigera > Färginställningar** (*Edit > Color Settings*). Här finns en rad olika val att göra. När du arbetar med bilder för webb behöver du enbart koncentrera dig på **Arbetsfärgrymder** (*Working Spaces*), och då närmare bestämt RGB. I rullmenyn väljer du sRGB vilket är den färgrymd som mest efterliknar den som används av en typisk datorskärm.



Färgrymd

När ditt Photoshop är rätt inställt ska du även se till att din bild är i rätt färgrymd för webben. Detta går även att göra i ett senare skede om du skulle missa det, men ta för vana att göra det redan nu.

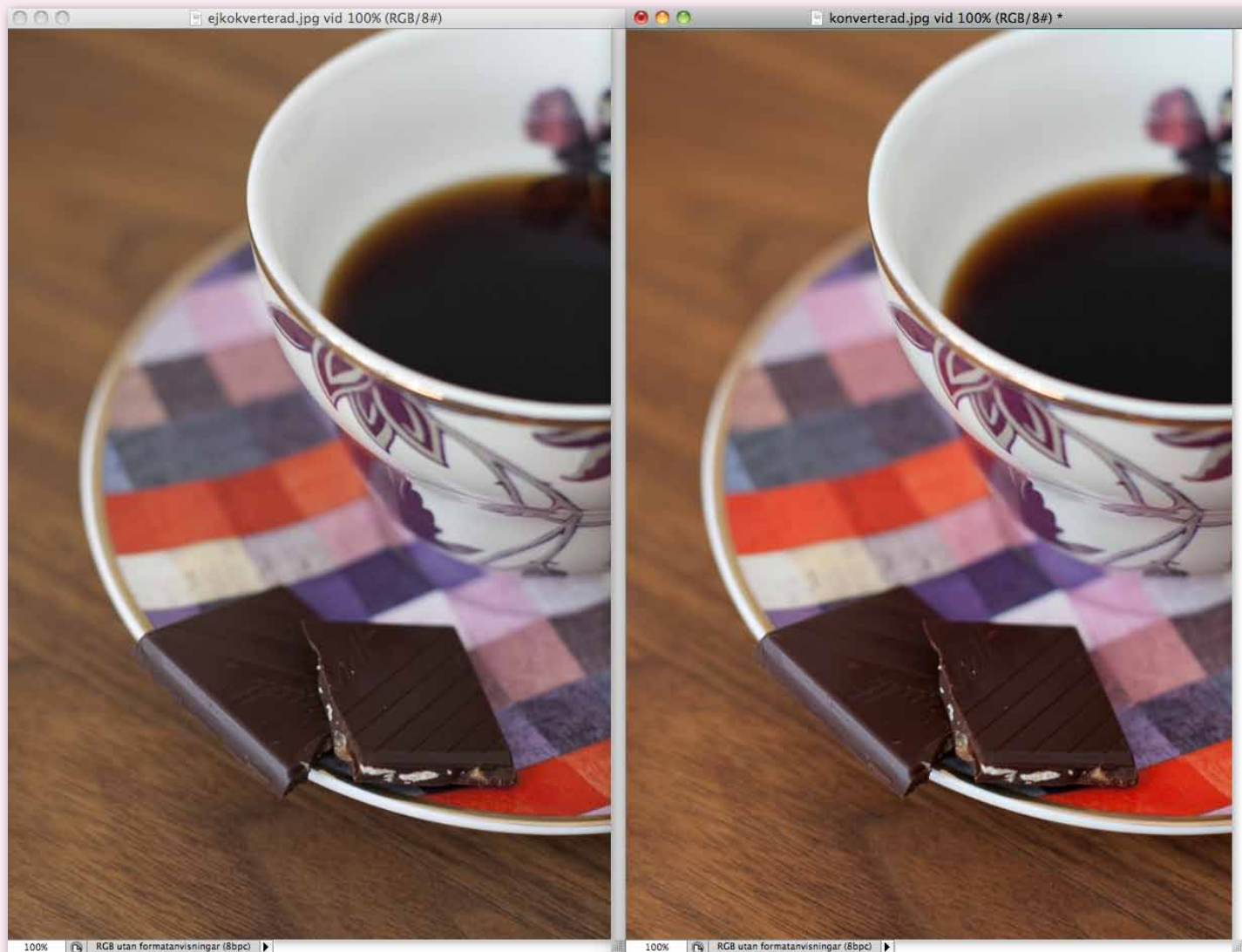
- 01 Gå till **Redigera > Konvertera till profil** (*Edit > Convert to Profile*). I rutan för **Källfärgrymd** (*Source Space*) visas den färgrymd som din bild är i för tillfället. I **Målfärgrymd** (*Destination Space*) ska du välja sRGB. Klicka därefter ok.



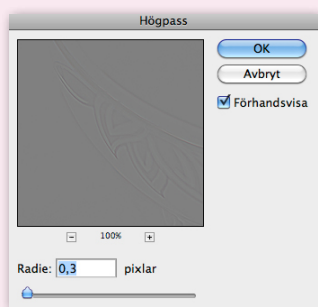
Nu kommer bilden som du ser i ditt Photoshop att matcha den bild du sparar och sedan publicerar på webben.

3. PERFEKT SKÄRPA

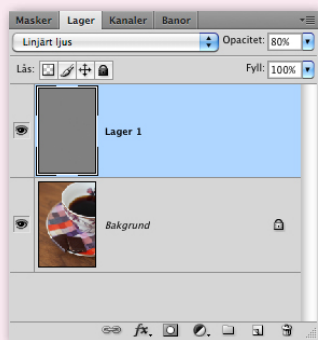
När du minskar storleken på dina bilder resulterar det också i att bilderna förlorar skärpa och blir mjukare i karaktären. Därför bör du alltid skärpa upp dem innan du slutligen sparar. En perfekt metod för detta är att använda Högpasfilteret.



Till vänster den icke konverterade bilden och till höger en bild som är konverterad till sRGB.



3.01



3.02

- 01 Gör en lagerkopia av din bild, snabbknapp **Ctrl** och **J** (Mac: **Cmd** och **J**), och markera detta lager. Gå till **Filter > Annat > Högpass** (**Filter > Other > High Pass**). Här sätter du en radie på 0,3 vilket kommer att ge bilden en fin uppskärpning.
- 02 Sätt därefter blandningsläget till **Linjärt ljus** (**Linear Light**). Vill du inte ha fullt så kraftig effekt kan du i efterhand justera opaciteten.

Notera att om du arbetar med något större bilder än vad som normalt publiceras på webben kan du behöva öka radien för Högpassfiltret något.

4. SPARA FÖR WEBB

Slutligen är det dags att spara din bild och göra de sista inställningarna för att optimera den. Målet är att försöka hålla nere filstorleken samtidigt som bildens kvalitet ska behållas så mycket som möjligt. Detta görs bäst genom Spara för webb och enheter.

- 01 Gå till **Arkiv > Spara för webb och enheter** (**File > Save for Web and Devices**). Här har du fyra olika lägen att välja mellan för att granska din bild. Du växlar mellan dem längst upp till vänster.



- 02 **Original** (*Original*) visar originalet innan optimeringen, **Optimerad** (*Optimized*) visar bilden efter

optimeringen, **Visa 2** (*2-Up*) visar både originalet samt den optimerade bilden och **Visa 4** (*4-Up*) visar originalet samt tre olika versioner av optimeringar. Använd det läge som passar bäst. Dock är originalläget inte att föredra då det är bra att kunna se hur bilden påverkas av de inställningar som du gör.

- 03 Under din bild kan du alltid läsa ut hur stor filen kommer att bli när du sparar den. Du kan också se hur lång tid det tar för en webbläsare att läsa in din bild med en viss given internetuppkoppling. Det sistnämnda är bara ett uppskattat värde för att ge dig en fingervisning. Klickar du på listknappen till höger kan du ändra uppkoppling för att jämföra skillnaderna.

JPEG
76,6K
15 sek. vid 56,6 kbit/s

75 kvalitet

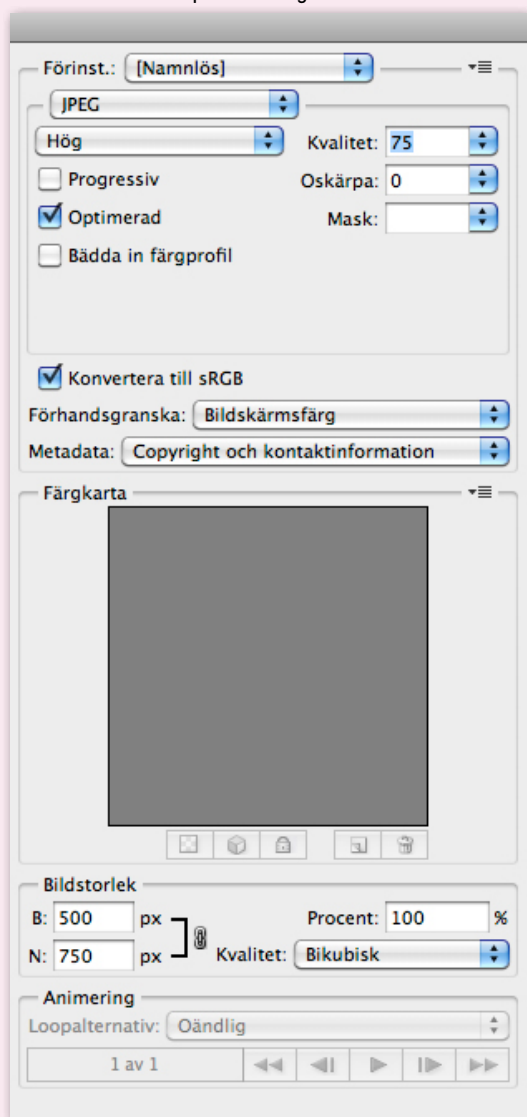
- 04 Det första du ska göra är att välja JPEG som filformat, då detta passar bäst för fotografier. Därefter är det dags att reglera fotots **Kvalitet** (*Quality*). Det är här du måste kompromissa mellan kvalitet och filstorlek. Högre kvalitet genererar större filstorlek, så testa och se hur både bild och filstorlek förändras när du justerar.

- 05 Kryssa även i **Optimerad** (*Optimized*) vilket minskar filstorleken en aning. Du kan också dra ner storleken genom att öka **Oskärpa** (*Blur*). Detta gör, precis som det låter, att bilden blir mer oskarp vilket inte är att föredra när du ändå arbetat med att

skärpa upp din bild i ett tidigare skede.

06 Du har även möjlighet att **Bädda in färgprofil** (Embed Color Profile). I dagsläget kan de flesta webbläsare inte läsa färgprofiler så detta alternativ kan kännas lite onödigt. Dock sparar du inte så mycket på filstorleken genom att ha den urkryssad.

07 Låt **Konvertera till sRGB** (Convert to sRGB) vara ikryssat. Skulle du ha glömt att konvertera innan så sköter Photoshop detta åt dig nu.



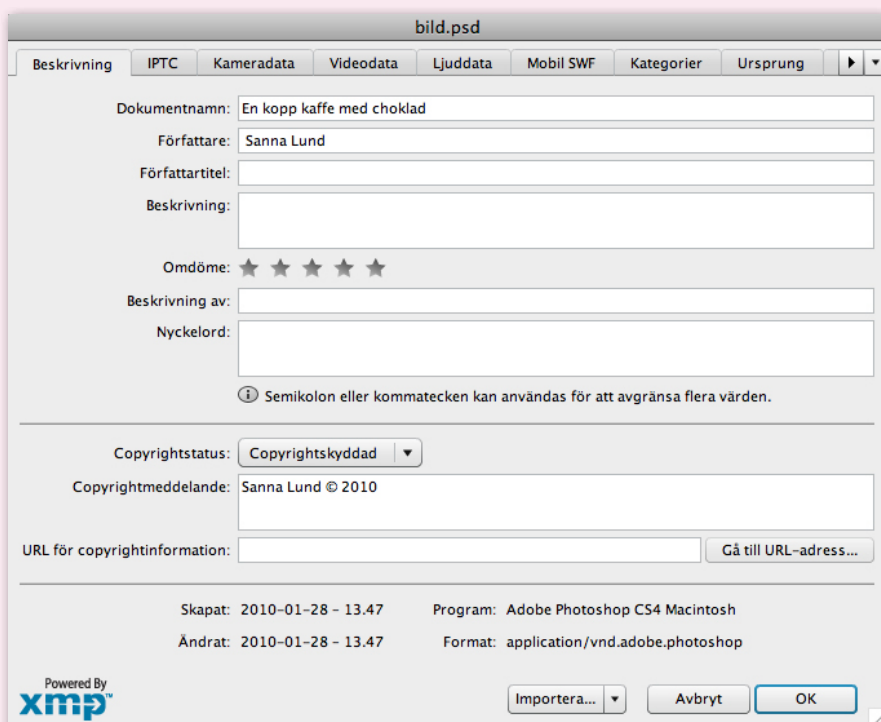
08 Nu väljer du slutligen **Spara** (Save) och bestämmer var din bild ska sparas. Se till att du som format har valt **Endast bilder** (Images Only).

5. APPLICERA METADATA PÅ DINA WEBB-BILDER MED CS4

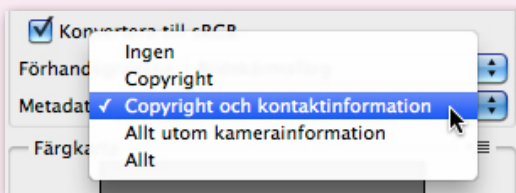
När du sparar dina bilder för webben via Spara för webb och enheter finns möjligheten att märka upp dina bilder med diverse metadata, så som copyright- och kontaktinformation. Detta är nytt i och med CS4. Har du en tidigare version skalas all metadata bort när du sparar. Notera att genom att bädda in metadata ökar filstorleken.

01 Gå till **Arkiv > Filinformation** (File > File Info). Här finns en rad olika flikar. Du kan koncentrera dig

på **Beskrivning** (Description) samt **IPTC**. Fyll i den information du vill ska vara inbäddad i din bildfil och klicka därefter ok.



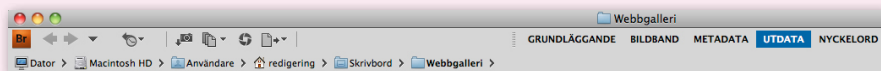
02 När du sedan är redo att spara din bild för webben via **Spara för webb och enheter** (Save for Web and Devices), kan du välja vilken information du vill ska sparas med din fil via rullmenyn för **Metadata**.



6. SKAPA ETT SNYGGT WEBBGALLERI I BRIDGE

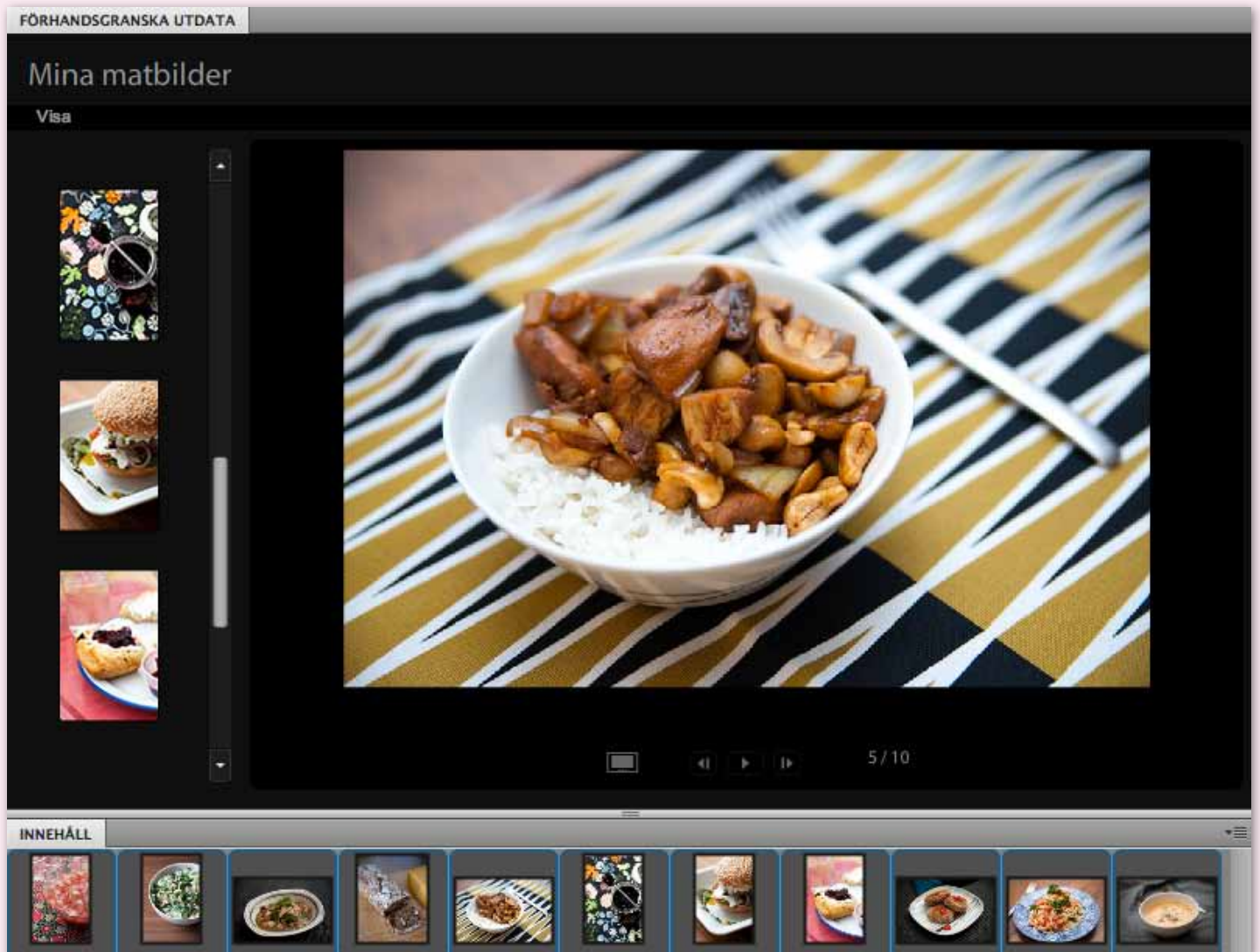
Det är lätt att snabbt skapa enklare webbgallerier i cs4 om du tar hjälp av Bridge – det lilla extra-programmet som följer med Photoshop. Ett perfekt och smidigt sätt att visa upp dina fotografier.

01 Öppna Bridge inifrån Photoshop via **Arkiv > Bläddra i Bridge** (File > Browse in Bridge). För att skapa ett webbgalleri ska du jobba i arbetsytan för **Utdata** (Output) som du byter till via programfältet.



02 I vänsterkolumnen hittar du panelen för **Mappar** (Folders). Skulle någon av panelerna du kommer att arbeta med inte vara synlig så öppnar du dem via menyalternativet **Fönster** (Window). Du kan givetvis dra och släppa paneler för att möblera om din arbetsytan efter hur det passar dig bäst.

03 I mapppanelen bläddrar du fram den mapp med bilder som du vill använda. Bilderna i mappen dyker upp direkt i panelen för **Innehåll** (Content). Här markerar



6.04

du alla bilder som ska finnas med i galleriet. Ett tips är att allra först skapa en mapp med exakt de foton du vill ha, så att du slipper se andra bilder i panelen när du arbetar. Vill du möblera om ordningen i ditt galleri är det bara att dra och släppa tumnaglarna.

04 I **Utdatapanelen** (*Output*) i högerkolumnen är det automatiskt inställt för att skapa PDF, så du måste byta till alternativet **Webbgalleri** (*Web Gallery*). Nu är det dags att börja forma ditt webbgalleri.

05 Bridge låter dig här välja mellan olika **Mallar** (*Template*) och **Stilar** (*Style*) för att möta ditt behov. Det finns en rad varianter på mallar för att skapa fina Flash-gallerier, men också en möjlighet att skapa HTML-galleri. Lek och testa för att se vilket format som passar dig och dina bilder bäst. För att se hur ditt webbgalleri ser ut klickar du på knappen för **Uppdatera förhandsgranskning** (*Refresh Preview*). Du kan också förhandsgranska i din webbläsare genom **Förhandsgranska i webbläsare** (*Preview in Browser*).

06 Därefter har du självklart möjlighet att fortsätta forma ditt webbgalleri vidare under ett flertal flikar i panelen. Hur du kan påverka galleriet skiljer sig lite åt från mall till mall.

07 Under fliken **Platsinfo** (*Site Info*) skriver du in information som gäller dig och ditt webbgalleri, så som gallerinamn och kontaktinfo med mera.

08 **Färgpaletten** (*Color Palette*) låter dig byta färg på de olika elementen i ditt galleri.

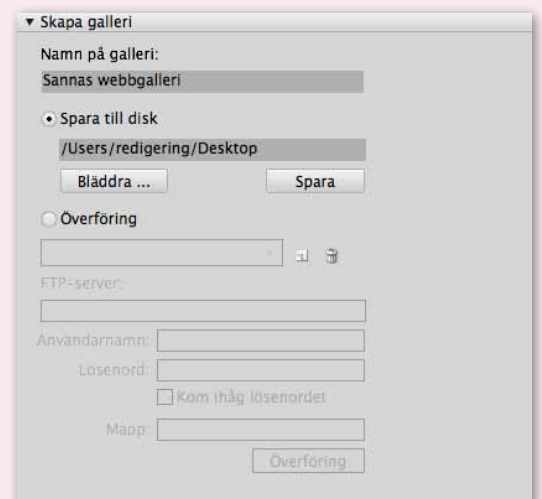
09 Under **Utseende** (*Appearance*) kan du bland annat

sätta inställningar kring bildvisning. Hur stora ska dina tumnaglar vara och hur länge ska en bild visas om besökaren startar ett bildspel? Se till att uppdatera förhandsgranskningen för att se de ändringar du gör.

10 När du slutligen är färdig och det är dags att exportera ut ditt galleri öppnar du fliken **Skapa galleri** (*Create Gallery*). Du kan välja att spara galleriet på valfri plats via **Spara till disk** (*Save to Disk*) och därefter publicera det på egen hand. Bridge ger dig också möjligheten att direkt ladda upp galleriet till en FTP-server via **Överföring** (*Upload*), vilket är behändigt och sparar tid.



6.05



WEBBGALLERI I ÄLDRE VERSIONER

Möjligheten att skapa ett webbgalleri finns även i några av de äldre versionerna av Photoshop.

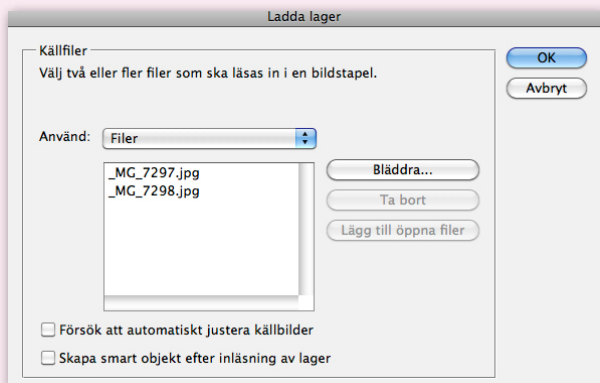
Däremot återfinns funktionen inte riktigt på samma ställe i programmet och upplägget är lite annorlunda.

- 01 Inne i Bridge markerar du den bildmapp och de bilder som ska användas. Gå därefter till **Verktyg > Photoshop > Webbfotogalleri** (Tools > Photoshop > Web Photo Gallery).
- 02 Om du är inne i Photoshop kan du gå till **Arkiv > Automatisera > Webbfotogalleri** (File > Automate > Web Photo Gallery) i stället.
- 03 Därefter bestämmer du stil, väljer bilder om du inte gått via Bridge, gör andra inställningar efter ditt behov och väljer slutligen var ditt galleri ska sparas.

GÖR ENKLA ANIMERINGAR

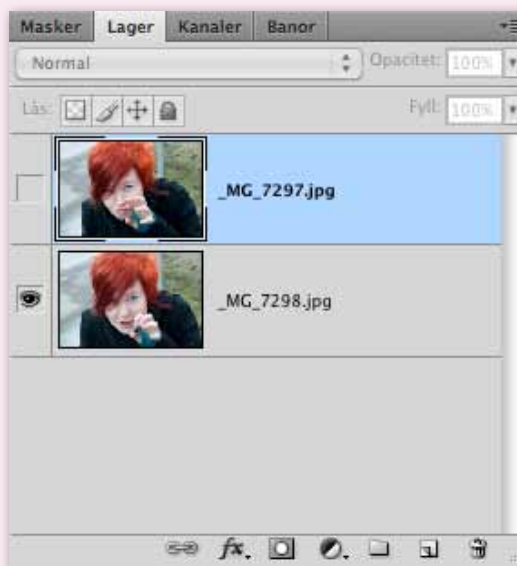
Photoshop är perfekt att använda om du vill skapa enkla men effektfulla animeringar av två eller flera bilder. De brukar ofta benämnas GIF-animationer och är både lätta och roliga att knäpa ihop.

- 01 Starta med att läsa in alla bilder som du ska använda i din animering i enskilda lager. Ett tips är att använda funktionen **Arkiv > Skript > Läs in filer i stapel** (File > Scripts > Load Files into Stacks) så att du slipper klippa och klistra. Här väljer du alla filer och låter sedan Photoshop sköta resten åt dig. Om du har CS3 och du inte ser funktionen i menyn kan du bläddra efter den i grundbiblioteket via **Arkiv > Skript > Bläddra** (File > Scripts > Browse).

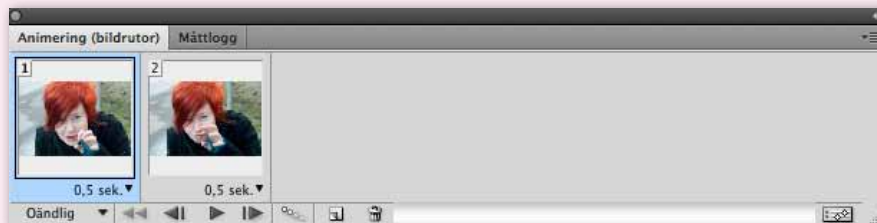


- 02 När du nu har alla bilder i enskilda lager ska du öppna Animationspanelen via **Fönster > Animation** (Window > Animation).
- 03 Slå över till bildruteläge, om detta inte redan är aktiverat, via den lilla knappen längst ner till höger i panelen. Om du har Photoshop Extended kan du även välja att jobba i tidslinjeläge med nyckelrutor, vilket vi inte kommer att göra här. Alla verktyg återfinns du längst ner i panelen.
- 04 Nu ska du skapa bildrutor för varje händelse i din animering, det vill säga en ruta för alla gånger din bild förändras. Detta gör du genom verktyget **Duplicera valda bildrutor** (Duplicates selected frames).
- 05 När alla bildrutor finns är det dags att börja animera via dina bilder. Detta gör du genom att slå på eller av synligheten för de lager du vill ska visas för varje en-

skild bildruta. Ställ dig i första bildrutan och bestäm via lagerpanelen vilket lager som ska vara synligt. Klicka därefter på nästa bildruta och gör samma sak för att visa en ny bild. Fortsätt på samma sätt för varje bildruta.



- 06 Det finns även en möjlighet att skapa mjukare övergångar mellan bildrutor. Detta genom att lägga till extra bildrutor mellan två bildrutor och interpolera lagerinnehållet. Markera de bildrutor du vill skapa övergångar mellan och klicka på knappen för **Övergång mellan animeringsbildrutor** (Tween Animation Frames). Här kan du bland annat ställa in hur många bildrutor som ska läggas till samt vilka lageregenskaper som ska varieras. Testa och se vilken inställning som passar din animation bäst.
- 07 För varje bildruta kan du även styra hur länge den ska visas genom **Markerar fördröjningstid för bildrutor** (Frame Delay Time). Klicka på tidsangivelsen i bildrutan och välj ett alternativ i menyn.
- 08 Du kan också kontrollera hur många gånger din animation ska upprepas via **Väljer loopalternativ** (Looping Options). Vill du förhandsgranska din animation så trycker du på playknappen.



- 09 När du är färdig med din animering sparar du den via **Arkiv > Spara för webb och enheter** (File > Save for Web and Devices). Välj filformatet GIF och spara. Nu är din animation redo att laddas upp på webben.